

Karinthy Ferenc: Római part

ZÁTONY EGY FEL- ÉS EGY LEVONTATÁSBAN

- Személyek*, abban a sorrendben, ahogy felvontatják őket a Zátonyra:
 HINTARYK, híres anagrammaticus, természetes tudományú író, zátonyfutó;
 a darab elején együtt fut zátonyra ő és
 ANA, Hintaryk szerelme; a nevével előlről-hátulról ugyanúgy lehet játszani;
 egy felvontatásban leteszi Szilárd Leót és az érettségít;
 SZILÁRD LEÓ, gyakorlati fizikus, próbát tesz Hintarykkal és Anával szakító-
 szilárdságból, de visszakapja;
 A DARAB VÉGE — időfelbontásban a darab vége előtt még, itt, ott és egy-
 általán, *szőnyegen*, tehát végtelenül —, ahol az a csattanó, hogy nem
 derül ki, ki kit kap vissza;
 ELEJSZON, Hintaryk fia; a kérdés az, hogy kirí-e; neve beszédesen jelzi,
 hogy apja (eleje, előde) fia (de már ilyen angolosan van jelen); távozik
 ANN COURTIS, szuezi lány társaságában;
 VAGABUND INKA DALNOKNŐ, másképp BUNDINKA, akiről Hintaryk egy
 másik darabjában számol be;
 KARAJÁN-PÁRZANAYNÉ, beszédes név;
 AQUINCUMI „SZENT” TAMÁS avagy CUMI avagy HERDÁLO BRÚNÓ, sze-
 repszaporító;
 M. A. SEC, maszek;
 M. A. SIC, másik (maszek);
 M. A. SOC, mások.
 (Ahogy a függöny felmegy, máris megkezdődik a Személyek felvontatása a
 Zátonyra; ez történhet kajakokban, vizilabda-kapukban, nyúlgátnak álcázott
 luxusnyaralókban, szent fazekakban, a rendező tetszése szerint; fontosabb,
 hogy a „Garat” felkerüljön, amire a szereplők többször felöntenek; még fon-
 tosabb, hogy ott álljon egy betonbódé a hetvenes évekből — ez utóbbiak az
 i. sz. háromszázhetvenes évek is lehetnek —, vízhatlanul záró vasajtóval, rajta
 AVE CEZAR VAVAN felirattal; nem szabad lent felejtetni Hintaryk művelt-
 ségét és természetes tudományát sem, amellyel most átöleli ANÁ-t.)
 ANA (*Hintaryk anagrammáit nézegeti*): Hadd mondjak valami műveltet.
 (*Letesz négy általánost.*) Műveltető ige.
 HINTARYK: Mondd, hogy itt volt a hinterland. (*Mutatja, hol. Közben többet
 felvontatnak még a Zátonyra, akik mind otthon érezhetik magukat
 Hintaryk birodalmában; köztük van Szilárd Leó is, a „szakító”.*)
 ANA: És ez most mind hintar-land! (*De közben már egyre távolodnak.*)
 HINTARYK: Ezt ne mondd, mert tiltja a szerénységünk; és különben is, alig
 érünk rá. Szilárd Leó, Szilárd Leó, itt vagy?
 TÖBBEN (*az előbbiekkal laza összefüggésben, főleg a darab továbblendítése
 érdekében*): Nem adok! Adj király... Durchmars! Nem adok!
 SZILÁRD LEÓ (*feltalálja a hidrogénezett szexbombát*): Akkor szakítok!
 ANA: Te a kénhidrogént találtad fel? Mert az az én hajamnak is kéne! (*El-
 szakad Hintaryktól. Elejszon kirí a színpadról, hogy ez az ő bűne. Elejé-
 nek azonban csak a hátulja látszik, mert a zöldárral és érzéseivel küzd.
 Győz, epepével, a jobbik.*)

HINTARYK: Amíg ti itt (küzd) — csak tudnám, miért (küzd) — talán mert ti vagytok a mai fiatalok (úgy tesz, mintha elfeledné a magánélet válságát, aztán így is marad, és a szemközti luxusvilla építésének szenteli magát; többeket szintén levontatnak a Zátonyról, vissza az építésbe) — csak tudnám, miért mondjátok a Pó-partot is pop artnak?

ANA (visszakít hozzá; egy üveg whiskyt hoz engesztelésül; Hintaryk nem fogadja el az áldozatot; Ana letesz néhány szemesztert): Mit tegyek még le? Amit akarsz!

HINTARYK (Szilárd Leónak): Látod? És még valamit... Ez a lány kíván... kívándorolni nem fog veled, se disz... disszidálni Detroi... a Ditrói Mór utcába! De nekem ott, meg itt, meg amott sok barátom van... neked az nélkülözhetetlen... itt s amott... mert az a te szakmádban kell, érted, a samott...!

SZILÁRD LEÓ (elkapja az öntudatát): Ana! Szakíts! Velem! Ha bírsz!

HINTARYK: Úgy is jó. Ide figyelj. Tudod, miért van itt ez a sebhely a... (mutatja) Rántsd elő a késed, hogy elmondjam. Róma alatt vagyunk, érted! És ott... ketten... a Zatoninón... én meg a kraut... Vagy ő, vagy én... És akkor, persze, én... azt a trükköt... elővettem... és látad volna a szemét, hogy ő ezt... bevette. (Hirtelen elereszti Szilárd Leó kezét.) A kiskésit neki!! (Szilárd Leó elejt egy tiltakozást a magyar vízilabda OB-I. játékvezetőküldése ellen; a tiltakozás nincs kibiztosítva.) De vannak más trükkjeim is. Például: A véce zárva van. Ám ezt a poént nem készítettük elő kielégítően. (Ana megborzong. Hintaryk azonban nem fogadja vissza. Mindhármán feszülten ölelik át egymást, amikor)

ELEJSZON, (a Zátony oldalában matatva felikált): Egy kulcsdarab! Elejem, talán még egy-két ilyen darab, és nyílik a Zár! (Karinthy Ferenc Hetvenes évek című darabját hozza; egy római hancúrió felejtette ott, miután eljászotta benne a szerepét.) De ugye, nem ilyen egyszerű?

HINTARYK (még őszintébben átöleli mindőjüket): Ave! Nem! Mondjátok utánam: Római part. Megy, ugye? Így fogjátok a zárat is kinyitni. Karitni. (Aritmiás karate-ütést mutat be; a fiatalok szájtátva bámulják.) Ti magatok. (Hosszú weekendre indul az ab-und-zu-i ugorok földje melletti Karinttiába.) Hiába. Nem adhatok mégse a szátokba mindent... a végszavakat... De ezt itt... fogjátok... (A kezükbe adja a Könyvhétre megjelent Korallzátony néhány eredeti darabját, melyeket maga tört a Great Barrier Reefről a Koráll-tenger alatt járva. Azután még sokáig nem utoljára férfiasan visszafogott indulattal, vízilabdázni indulva) Pop artria! (Ezt realizálva eltűnik, külhoni hátvédekkel csatázván a római Sportucciódában.)

ELEJSZON, ANA (majd az utolsó szótaghoz bekapcsolódik) SZILÁRD LEÓ (is):
Lieber Táte!

Csak a Koráll-tenger hullámainak
és a meghatottság könnyeinek
FÜGGÖNYE